

Suomen Chinchillayhdistys ry

Chinchillainfo

Historia ja luonnonvaraisuus

Chinchilla on Andien vuoristoilta kotoisin oleva, hyvin uhanalainen jyrsijä. Luonnossa chinchilloja näkee nykyisin pääasiassa vain niille suunnatuilla, rauhoitetuilla alueilla.

Yleistä

Chinchilla painaa n. 400-1000 grammaa ja voi elää oikealla hoidolla ja pysyessään terveenä jopa 20 vuotta. Chinchilla ei sovellu pikkulasten lemmikeiksi aktiivisen luonteensa ja käsittelytapansa vuoksi.

Astuminen, tiineys ja poikaset

Chinchillat voivat tulla sukukypsiksi jo 3 kuukauden iässä. Aikaisin astutusajankohta naarailla on 10 kuukautta ja uroksilla 6 kuukautta. Chinchillanaaraalla on kiima noin kerran kuukaudessa. Uros on valmis astumaan naaraan kuukauden jokaisena päivänä. Chinchillanaaras kantaa poikasiaan keskimäärin 111 vuorokautta. Poikasia syntyy yleensä 1-3 kpl ja ne syntyvät täysin kehittyneinä, silmät auki. Poikaset tulee vieroittaa emästään 2 kuukauden iässä, jotta emän maidontuotanta laakkaa ja emä pääsee palautumaan poikasistaan. Luovutusikäisiä chinchillapoikaset ovat aikaisintaan 10 viikon, eli 2,5 kuukauden iässä. Urosta ja naarasta ei tule pitää yhdessä koko aikaa, muuten naaras on jatkuvasti tiine. Paras tapa pitää pariskuntaa yhdessä koko ajan, on leikkauttaa toinen osapuoli osaavalla eläinlääkärillä.

Ravinto

Chinchillan ravinto koostuu hyvälaatuisesta puristepelletistä, kuivasta heinästä ja raikkasta puhtaasta vedestä. Hyviä Suomesta saatavia pelletterkkejä ovat: Mästers, Teurlings, Altromin ja Tima. Heinän tulee olla kuivaa, vihreän väristä ja tuoksua hyvältä. Chinchillan vesi tulee vaihtaa päivittäin. Koska chinchillan ruuansulatuselimistö ei sulata mitään tuoretta, kaikki tuoreruoka on kiellettyä, samoin kuin rasvaiset ruuat, esim pähkinät, sekä sokeria paljon sisältävät hedelmät, esim. rusinat. Chinchillalle voi antaa kerran viikossa pienen palan näkkileipää, tai esim. kuivattua ruisleipää/porkkanaa tai auringonkukan lehteä. Koska chinchillan hampaat kasvavat jatkuvasti, tulee chinchillalla olla koko ajan häkissä siporex-kivi tai vaihtoehtoisesti kuvattuja omenapuun oksia.

Häkki, tarvikkeet ja virikkeet

Chinchilla vaatii ison ja virikkeellisen häkin asumukseksi. Häkin lakisääteiset minimivaatimukset ovat; korkeus: 70 cm

ja pohjan pinta-ala 0,4m². Chinchillat tykkäävät kökötellä häkin ylimmillä tasoilla, joten häkkiä hankkiessa tai suunniteltaessa korkeuteen olisi hyvä kiinnittää huomiota. Hyppytasot tulee suunnitella niin, ettei chinchillalla ole suoraa putoamisvaaraa häkin ylimmältä tasolta pohjalle. Häkin pohjalle tulee laittaa kuiviketta isolastuista kuiviketta, esim. kutterinpuru tai Mörttiröpö. Sahanpuru ei sovellu chinchilloille. Häkkiin tulee myös sijoittaa iso pesämökki, minne chinchilla pääsee halutessaan suojaan. Chinchillan häkin voi rakentaa joko itse tai ostaa tehdastekoisena eläinkaupoista. Häkki tulee sijoittaa vedottomaan paikkaan, jonne ei myöskään paista suoraan aurinko. Hyvä lämpötila chinchilloille on n. 19 astetta. Häkki siivotaan kerran viikossa. Chinchillan virtsa ei haise samalla tavalla kuin useiden muiden jyrsijöiden, mutta papanoita chinchillat päästävät lähes jatkuvasti. Chinchillalle soveltuvia virikkeitä ovat mm. isot puiset (yli 30cm halkaisijaltaan) olevat puiset juoksupyörät ja juokslautaset. Häkkiin voi sijoittaa myöskin riippumattoja tai riippunoppia. Myös käsittelemättömät puiset viinipullotelineet ovat hyvä virike, kuten myös kananmunankennot ja wc/talouspaperirullien hylsy.

Turkinhoito

Chinchilla hoitaa turkkiaan kylpemällä chinchilloille suunnatussa kylpyhiekassa keskimäärin 4 kertaa viikossa. Chinchillaa ei koskaan tule pestä vedellä, ellei siihen ole erityisen painavaa syytä. Vesi pilaa chinchillan hienon turkin. Parhaita Suomesta saatavia chinchillakylpyhiekamerkkejä ovat Carrera ja Witte Molen. Näiden hiekköjen rakenne on riittävän karkeaa, jotta se läpäisee chinchillan hienon turkin ja puhdistaa sen juuresta asti. Hiekka-astian tulee olla riittävän iso, että chinchilla mahtuu kylpemään hiekassa hyvin. Hiekka tulee siivilöidä papanoista kylpemisen jälkeen ja vaihtaa kokonaan uuteen kun se ei enään puhdistu turkkia kunnolla.

Luonne ja käsittely

Chinchillat ovat yö- ja hämäräeläimiä, joten ne ovat aktiivisimmillaan yöaikaan. Chinchilla vaatii päivittäin juoksutusta vapaana, sekä käsittelyä. Paras ajankohta chinchillan kanssa seurusteluun on iltaisin. Chinchillaa käsitellään ns. häntäotteella, jolloin toisella kädellä kannatellaan chinchillan ruumista ja toisella kädellä pidetään kiinni chinchillan hännän tyvestä. Käsittele chinchillaa aina varoen ja rauhallisesti. Sääkähtäessään chinchilla saattaa pudottaa karvatappuja tai päästää hajupommin.